

ahven.net

OSAKASKUNTIEN HENKIIN HERÄTTÄMINEN

18.3.2026

KALATALOUDEN ERITYISASIAANTUNTIJA ANNE MÄKELÄ

Johdanto

- VOKE II -hankkeessa tuotettiin 2 uutta esitettä
 - OSAKASKUNNAN YHDISTÄMISEN ASKELMERKIT
 - OSAKASKUNTATOIMINNAN ELVYTTÄMINEN (ns. henkiinherättämisopas)
- Kumpikin esite vastaa oikeastaan yhteen tarpeeseen:
 - Osakaskuntatoiminnan jatkuvuuden varmistaminen (edes jotenkin)
- Esimerkiksi hiipuneet tai kokonaan järjestäytymättömät osakaskunnat
- On vaikea puhua yhdistämisestä, jos osakaskunta ei ole edes toiminnassa
-> esitteet tukevat toisiaan

Osakaskuntatoiminnan henkiin herättäminen

- miksi?

- Osakaskunta on merkittävä edunvalvoja vesialueella
 - Valvoo osakkaiden ja vesistön etua sekä antaa lausuntoja ja suostumuksia hankkeisiin
 - Osakaskunnalla on myös tietyin edellytyksin oikeus lähettää edustaja kalatalousalueen kokouksiin ja saada omistajakorvauksia kalastonhoitomaksuvaroista.
- Kalavesien hoito
 - ➔ Onnistuu paremmin järjestäytyneessä osakaskunnassa

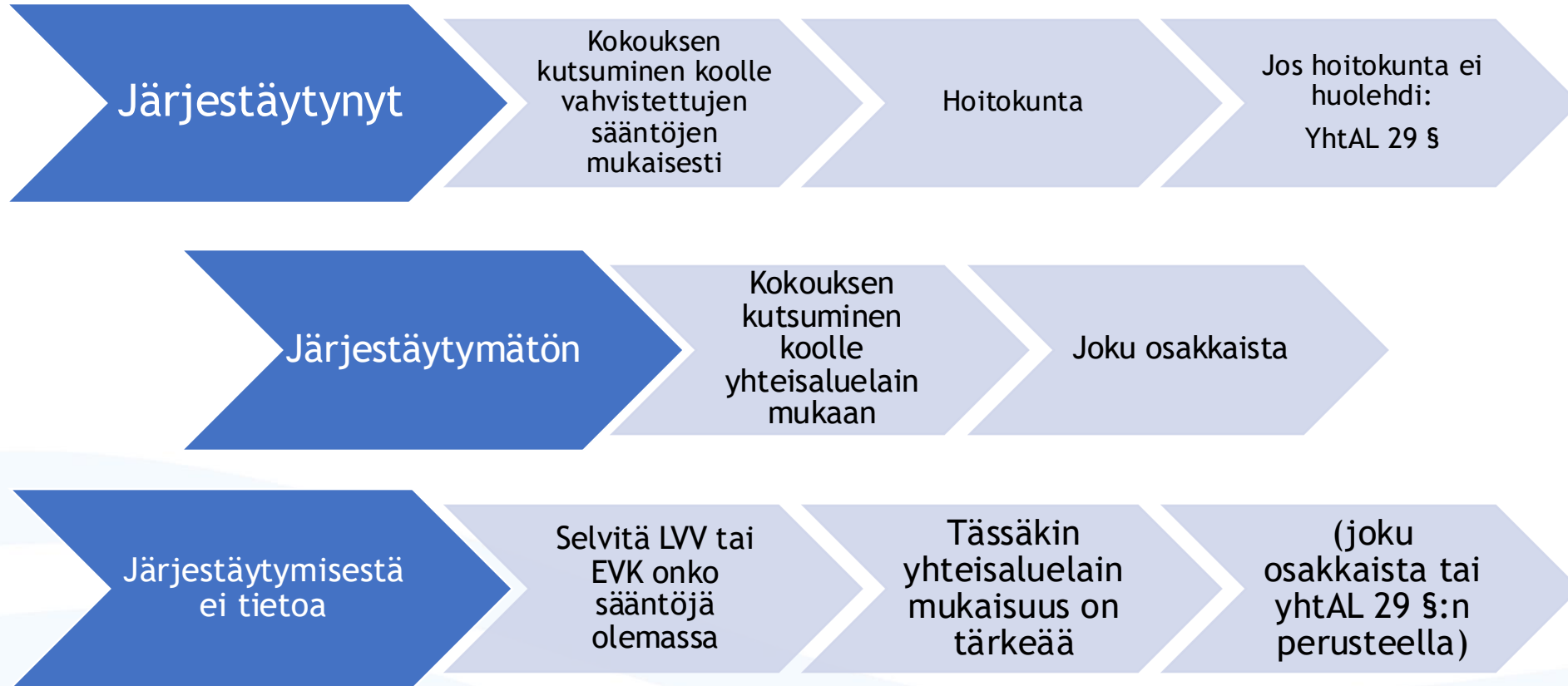
Osakaskunta voi toimia järjestäytymättömänä ja on oikeustoimikelpoinen

Osakaskuntatoiminnan henkiin herättäminen - miten?

- Riippuu osakaskunnan nykytilanteesta
- Onko järjestäytynyt vai järjestäytymätön?
 - Pahimmassa tapauksessa ei heti tiedetä kumpi tilanne
- Paikoin toimitaan edelleen 2000-luvun alkua vanhempien sääntöjen varassa
 - osakaskunnat eivät ole aikoinaan ryhtyneet toimiin lakimuutoksen toimien johdosta
 - Kalastuslain siirtymäsäännösten mukaan kalastuskuntien säännöt tuli tarkistaa yhteisalueain säännösten mukaisiksi.
- Osakaskunnan järjestäytymisestä ei tietoa tai kokouksia ei ole pidetty pitkään aikaan.

Miten koollekutsuminen?

- Järjestäytymättömän osakaskunnan kokouksen kutsuu koolle joku osakkaista.
 - Huolehtii myös muista kokouksen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä.
 - voi pyytää Maanmittauslaitosta määräämään heidän virkamiehen huolehtimaan kokouksen koolle kutsumisesta ja järjestämisestä osakkaan ilmoittamalla tavalla.
 - Lakimuutos?
- Osakaskunnasta tulee järjestäytynyt, kun se on kutsunut koolle kokouksen, hyväksynyt itselleen säännöt ja Lupa- ja valvontavirasto on vahvistanut ne.

Kokouskutsutavat

- Yhteisaluelaki tuntee kaksi pääasiallista kokouskutsutapaa.
 - Joko: kirjeellä osakkaille tai siitä annetaan tieto muulla tavoin todisteellisesti.
 - Tai: kokouksesta kuulutetaan yhdessä tai useammassa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja ilmoitetaan kirjeellä niille toisesta kunnasta oleville osakkaille, joiden osoite on tiedossa.
 - Oikeuskäytännön perusteella yli sadan osakkaan osakaskunnissa kokouksesta voidaan ilmoittaa sanomalehdessä ja ilmoitetaan kirjeellä niille toisesta kunnasta oleville osakkaille

Miten - jatkokysymyksiä

- Sitä varten on olemassa KKL ja paikalliset jäsenjärjestöt
 - Ihan ekana voi katsoa neuvoa ja ohjeistusta henkiinherättämisisoppaasta
- Mitä kta voi tehdä asian hyväksi?
 - Esimerkiksi Vatata-hanke, joka toteutettiin Vantaan kalatalousalueella
 - Asian hankkeistaminen voi onnistua paremmin paikallistasolla

Vaihtoehtoja yhdistämislle ja toiminnan elvyttämislle

- Osakaskuntatoiminnan ulkoistaminen sopimuksilla:
- Osakaskunta voi kalastuslain 121 § nojalla halutessaan siirtää osan tai kaikki kalastuksen järjestämiseen ja kalakantojen hoitoon liittyvät tehtävänsä KTA:n hoidettavaksi.
- Toimintaa voidaan järjeistää kokoamalla toimintoja vesialueella keskitetysti yhdelle yhteisölle.
- Sopimusoikeus antaa osapuolille suhteellisen vapaat kädet laatia tarpeellisia sopimusehtoja.

- Jos tähän päädytään, tulee tiedostaa se että osakaskunta ja sen juridinen olemassaolo ei katoa
 - Edunvalvonta
 - Luvat ja suostumukset
- Mikäli osakaskunta ei halua järjestäytyä, on kuitenkin syytä koolle kutsua kokous ja valtuuttaa yksi osakas toimimaan osakaskunnan yhteyshenkilönä.

Ajankohtaista

- [Osakaskunnan yhdistämisen askelmerkit -esite - Ahven.net](#)
- Myös henkiinherätysopas tulossa painosta kevään aikana
- Valvojakoulutuksia tulossa Joensuuhun, Tampereelle ja Kokkolaan
- Jatkokoulutus Joensuu, Kokkola ja Kuopio
- Valvontakoulutukset löytyvät täältä: [Miten kalastuksentralvojaksi? - Kalatalouden Keskusliitto - Ahven.net](#)